

Färöarnas bryggerier
Harriet Tubman
Olämpliga etiketter

mm

Bryggeriklubben

Föreningen för samlare och bryggeriintresserade

Klubben bildades 1982 och består av personer bosatta i Norden med ett aktivt intresse för bryggeriindustrin

Styrelse

Ordförande: Magnus Karlsson
Kanonvägen 7, 792 96 Våmhus
Tel: 070-33 07 026

Kassör: Per-Olof Ström
Trandaredsgatan 99, 507 61 Borås
Tel: 033-15 52 23, 070-212 52 23

Sekreterare: Anders Forsell
Skogsmossen 434, 732 72 Fellingsbro
Tel: 070-720 74 90

Webbansvarig: Ingmar Strannevik
Bräckan 1, Tomten, 458 97 Högsäter
Tel: 0768 – 66 12 25

Ledamot: Claes Svensson
Ekedalsvägen 119, 177 59 Järfälla
Tel: 070-445 24 58

Kontakta styrelsen:
info@bryggeriklubben.se

Webbplats: www.bryggeriklubben.se
Bankgiro: 5304-6942
Kontonummer (Swedbank):
8032-5, 4067844-3

Framsidan:

Nicke Dahlström, bryggare
på Källefalls bryggeri.

Bild tagen 1998 av Anders
Forsell

Medlemsavgift:

Samlande medlem
300 kr/år

Stödjande medlem
200 kr/år

Sponsor
300 kr/år

Medlemsbladet
utkommer med
fyra nummer per år.

Manusstopp:
1/3, 1/6, 1/9 och 1/12

Redaktör: Anders Forsell

Höstmötet 2020

Efter en galen Covid-19 vår, som var anledningen till att flertalet evenemang inom kultur, idrott och annat ställdes in, så var det äntligen dags för Bryggeriklubben att träffas igen. Från början var det meningen att vårmötet skulle gå av stapeln i den vackra halländska kuststaden Halmstad någon gång i april, men av olika anledningar fick vi planera om en del. Och då hade ännu inte Corona blandat sig in i leken. Det blev istället en välkänd plats i Västergötland som vi samlarvänner fick styra kosan. Lages motell i Brämhult, Borås har en fin lokal för bytesmöte och årsstämma. Vi har varit där förut och haft trevliga möten, ölprovningar och annat samkväm. Allt var klappat och klart, men nån månad innan mötet skulle gå av stapeln så kom regeringen ut med hårda restriktioner om sammankomster, reseförbud och social distansering. Årsmötet fick till allas förtret skjutas upp på obestämd tid.

Nåväl, restriktionerna lättades så småningom upp en aning och planerna om årsmötet kunde återigen tas upp. Konceptet var redan klart, Lages motell var ånyo beredda på att ta emot brewerianer från hela landet. Andra helgen i oktober blev spikad och vi i styrelsen och säkert alla andra också höll tummarna för att det skulle bli av denna gång. För ovanlighetens skull så var det bara inhemska samlare som var anmälda och det var ju så klart pandemisituationen som var orsaken till det. Våra nordiska vänner var saknade under helgen.

Som vanligt så smygstartar träffen oftast redan på fredagkvällen då många med långa resvägar anländer. Så blev det också denna gång. Det var så klart fria aktiviteter, men på Lages kunde man äta pizza och nere i källan kunde vi dricka medhavd matsäck. PO hade som vanligt ordnat med alla arrangemang och vi

som var på plats kunde lugnt luta oss tillbaks.

Styrelsen hade sitt traditionella förmöte för att förbereda årsstämman, vilket alltid är spännande. Senare på kvällen efter matintag så blev det som seden bjuder en spontan ölprovning nere i källan. Övrraskningen kom dock i att vår medlem Anders bjöd på sina hembryggda drycker. Dessa smakade förträffligt, även om nån tyckte att Poison kanske inte var så giftig som namnet antyder. Det var både mörkt ljust i blandningen. Det är kul att ölintresset tar sig vidare till nya höjder. Det visade sig att flera hade samma fäbless. Både undertecknad och Björn Harnby har också små mälterier i sina hemvrår. Vem vet någon gång i framtiden arrangerar Bryggeriklubben ett möte på en av sina egna medlemmars egna bryggeri. Det vore spännande.

På lördagsmorgonen dök det upp flera deltagare och trevliga återseenden glade oss alla. Innan själva mötet började var det några som drog ner på stan, andra ägnade sig åt andra hobbiesar som geocaching eller som jag bara chillade en stund på rummet. Vid 13-tiden började vi med att äta lunch och PO hälsade oss alla välkomna. Det var också uppdukat till ölsmakning som skulle räcka hela kvällen nästan. 8 lika sorter från småbryggerier runt om i landet stod på menyn, ljust och mörkt, starkt och ännu starkare, smakfullt och lite blask. Fast där tycker vi ju alla olika. De flesta var säkerligen nöjda att ha något att dricka bara.

Efter lunchen började årsmötet. Ordförande blev Magnus och sekreterare Anders, PO drog sin ekonomiska historia som såg riktigt bra ut och revisor-Stefan rekommenderade årsmötet att ge styrelsen ansvarsfrihet, vilket

också skedde. Därefter blev det återval av ordförande Magnus samt nytt inval av nygammal styrelsemedlem, Ingmar Strannevik som webbredaktör. Nu finns det goda förutsättningar och idéer för att utveckla vår hemsida som är vårt ansikte utåt världen. Vi diskuterade nästa årsmötes placering och det finns några trevliga alternativ med bryggeribesök att arbeta med för styrelsen. Stämman avslutades med en utlottning av några paket med ovanliga etiketter där de som deltagit i röstningen av årets etikett, som blev Miss Behave från Höganäs bryggeri, var med i urnan. Jörgen Sand fick äran att dra lotterna och tackade för detta med att bli en del av sitt egna namn som en av de lyckliga vinnarna.

Efter en liten paus för omstrukturering så hamnade auktionsklubban åter igen i Sören Clavebrings fasta hand. I år var det några få som hade lämnat in ganska många auktionsvaror och det blev duell om några gamla fina Prippslyktor med en gång, vilket bådade gott för fortsättningen av försäljningen. Pengar strömmade in och varor skeppades iväg i ganska hög fart. Både säljare och köpare såg

nöjda ut, fast när någon råkade köpa på sig lite för mycket. Men allt har ett värde för någon, det gäller bara att hitta rätt. Även om auktionen är en höjdpunkt så är den verkliga toppen själva bytesmötet. Då är det dags att ta fram sitt allra bästa dealersinne. I byteshandel ska alla bli nöjda av en bra affär. Det gäller att ge och ta, kanske vinner man nåt extra på ett underlägg och förlorar nåt på en etikett. Det där med karuseller och gungor ni vet.

Lite kvällspizza från Lages eller koreanskt från Bao tvärs över gatan avslutade kvällen, men det fanns fortfarande ämnen kvar att avhandla såsom hur ett glas från Helsingborgs bryggeri med Stenbocksmotiv kan vara så dyrt och hur vi kan samarbete bättre med hemsidan och om underlägget eventuellt är lite tjockare än det som är hemma i samlingen, är det en ny variant eller samma etikett på flaskan som vi hade på ölprovningen. Det är ingen idé att chansa i denna underbara värld av breweriana.

Väl mött till våren nästan i vårt avlånga land och helst utan Coronan.

Claes

Årsmötets ordförande och sekreterare: Magnus och Anders.

Olämpliga etiketter

En intressant fråga för oss som samlar på öletiketter är Systembolagets hantering av godkända och icke godkända etiketter. På senare år har historier berättats om både berättigade beslut, men också en del konstiga.

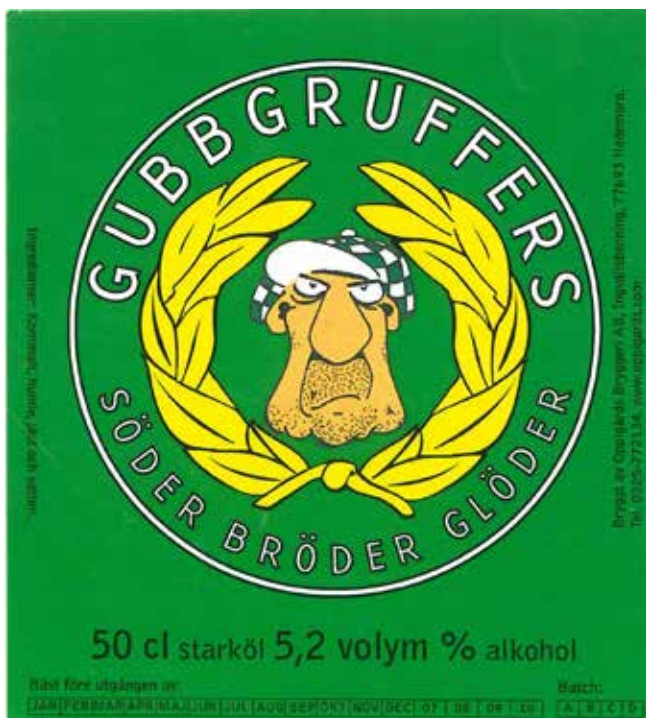
Reglerna säger att:

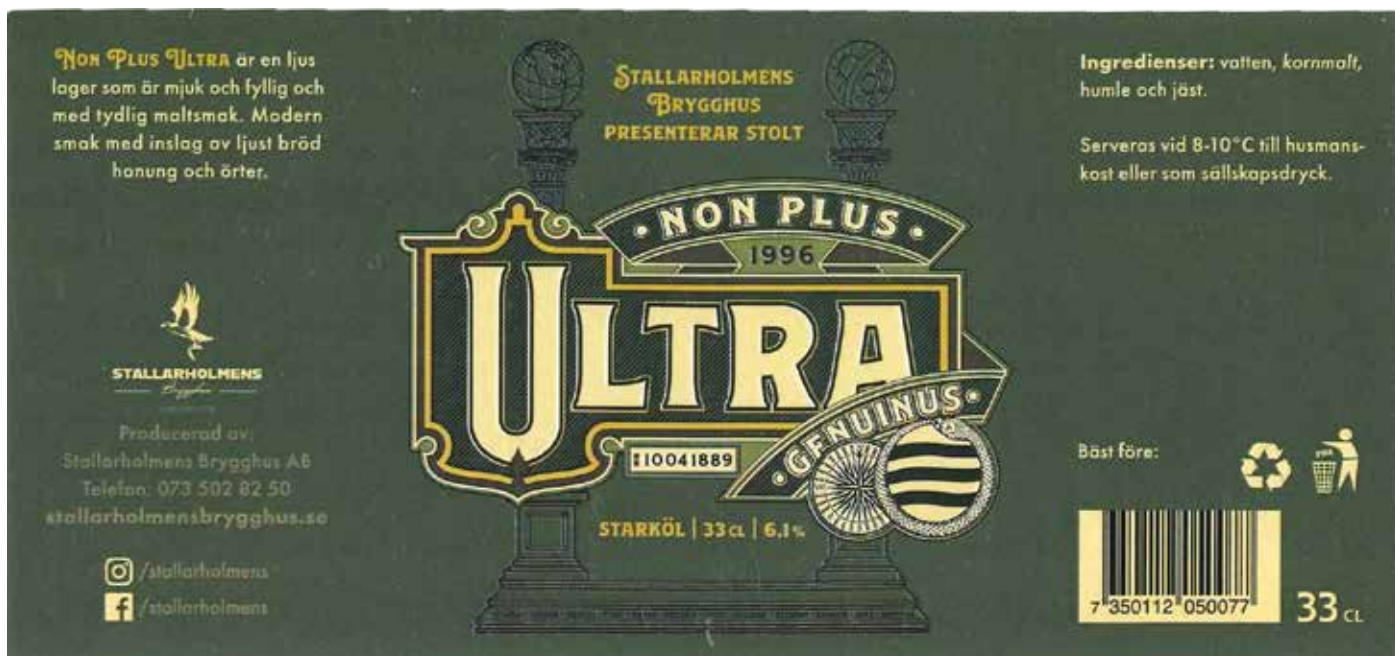
All marknadsföring ska vara saklig och informativ och bör inte, genom sin utformning eller det sammanhang där den förekommer, förknippas med situationer då det enligt allmän vedertagen uppfattning inte ska förekomma alkoholkonsumtion, tex. vid trafik, sport, våld, arbete m.m. Sex är också ett förbjudet område, liksom att allt med barn inblandat undanbedes.

Systembolaget får utstå en del kritik för detta, men egentligen är det Konsumentverkets regler som de styrs av (KOVFS 2015:1). Bolaget verkställer lagarna till många bryggeriers förtret och det är svårt att sätta sig upp mot jätten. Det finns exempel på etiketter som aldrig har kommit ut på marknaden och andra exempel som har varit godkända ute på hyllorna för att senare omvärderas och förbjudas.

I flera år har det varit populärt för bryggerier att göra sk supporteröl. Idrottslag som tillhandahåller öl till sina fans och tjänar en liten slant på affären, en sponso deal helt enkelt som gynnar både klubbar och bryggerier. Men på systemets hyllor får produkterna inte finnas för att sport och alkoholkonsumtion inte hör ihop. Ibland dyker det dock upp en del produkter som slinker igenom nålsögat. Kanske har bryggerierna och klubbarna blivit smartare i utformningen av etiketterna eller så har dessa bara missats av granskarna.

Ett sådant exempel är Limhamnsbaserade Sibbarps husbryggeri som inte hymlar med vad deras nya öl, som heter 79 till minne av Europacupfinalen i fotboll samma år, har sina sympatier i fotbolls-Sverige.

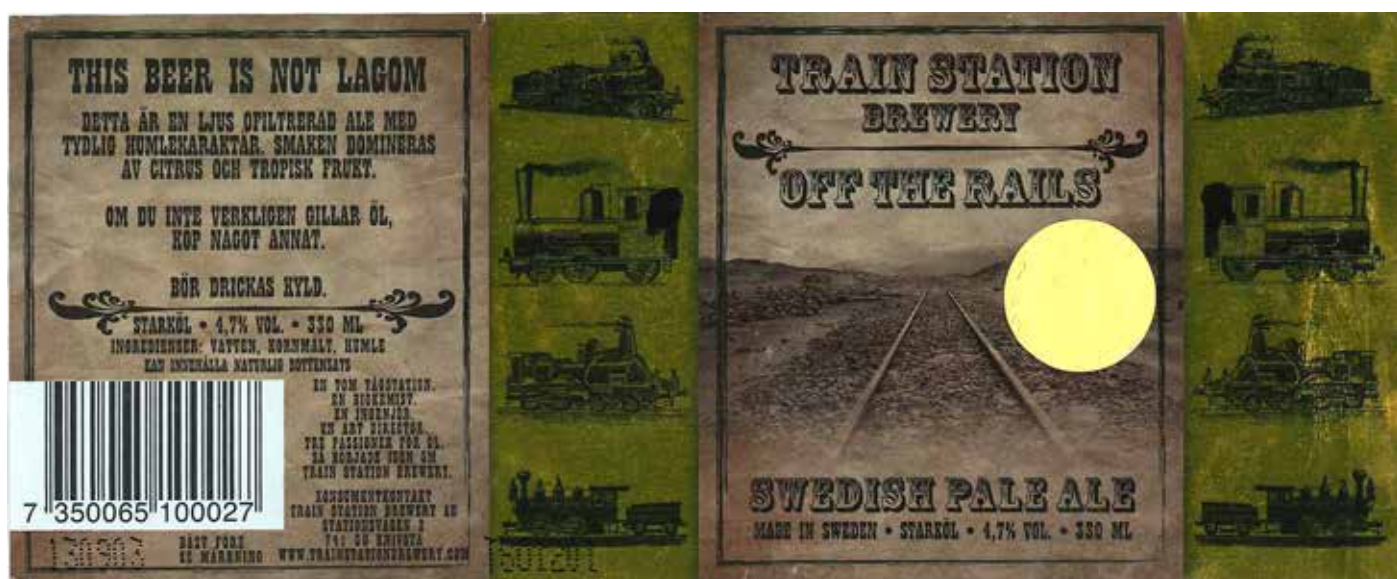
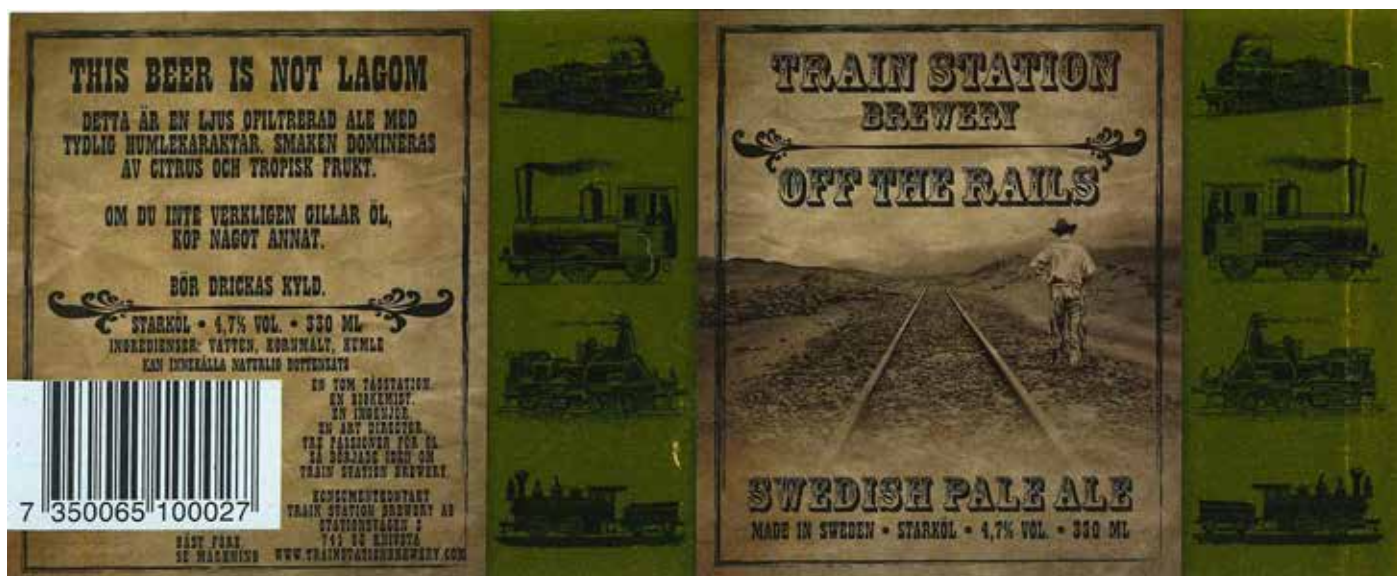

Ett annat lag har lyckats få in hela 2 stycken supporterörl från 2 olika bryggerier, Non plus ultra från nystartade Stallarholmens bryggerhus och KX från St Eriks bryggeri. Alla fans vet vad det handlar om och vet att supporterkultur hör ihop med alkoholkonsumtion, men Systembolaget har missat budskapet än så länge.

Lite svårare är det att slinka igenom med trafik och fordon. Med all rätta så hör inte alkohol och framförande av fordon ihop. Dock är det mer svårt att förstå varför inte en cowboy får gå allena bredvid en järnvägsräls, vilket Train station brewery i Knivsta har fått erfara. När cowboyn försvann blev etiketten godkänd på deras Off the rails. Inte nog med detta så ställde samma bryggeris logga till det också. Eftersom verksamheten ligger i en gammal tågstation blev det naturligt att ha ett gammalt ånglok som varumärke. Detta ånglok framfördes av en lokförare, men då blev det rött ljus från Systembolaget. Nu står det en häst i förarhytten istället och det verkar inte vara något fel med det.

God mat och trevligt sällskap räcker gott och väl för att få en lyckad midsommar.
 Med en markerad beska från modern humle som tillför friska inslag av citrus och
 fläder anses vi att Jenny Nyströms midsommarmöl är ett bra substitut för snapsen.
 Innehåller kornmalt. Bäst före: se höls.
 Produceras av Ängöl AB i Kalmar Starköl. Alk: 5,2% vol. Volym: 330ml.

**Jenny
 Nyström**

MIDSOMMARÖL
 MODERN LJUS LAGER

Jenny Nyström föddes 1854 i Kalmar. Hon kom
 att bli en av Sveriges mest berömda illustratörer
 genom tiderna. Hennes många verk återspeglar
 en svunnen tid över ett gammalt Sverige

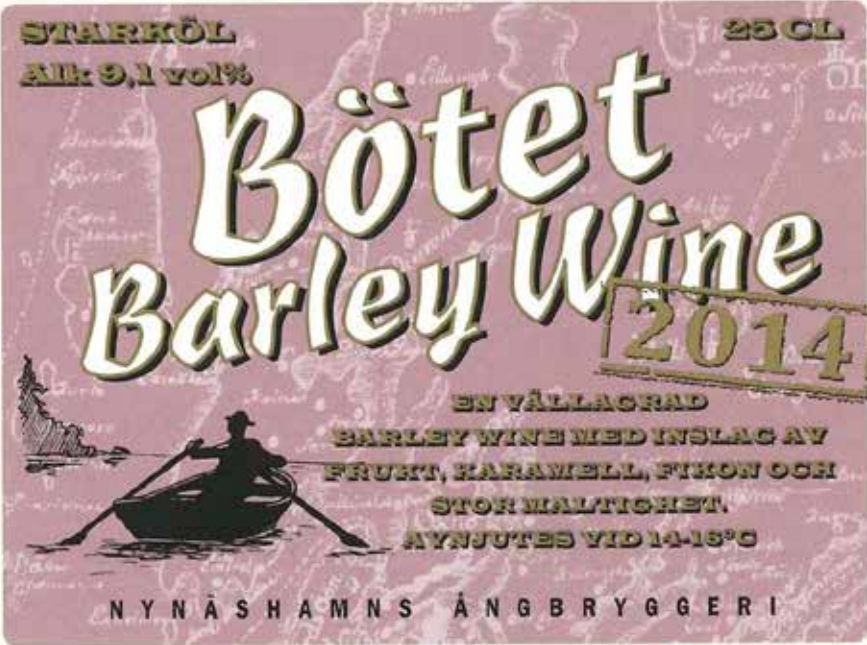

Ett uppmärksammat fall var Ängöl och deras Midsommaröl. Först gick det bra att sälja drycken med Jenny Nyströms vackra midsommarmotiv, men året efter blev det för mycket för etikettgranskarna med den skimrande midsommaridyllen och en roddbåt med sällskap i. Då förbjöds den och ölet kunde inte lanseras via Systembolaget längre. Ängöl överklagade till Alkoholsortimentsnämnden som inte alls gick på Bolagets linje utan släppte igenom etiketten, men det var försent för det årets midsommar. I år kunde den dock köpas igen och förhoppningsvis i framtiden också.

Farkoster på sjön verkar dock till en början ha det lätt att segla förbi granskarnas uppmärksamhet. Så var fallet för Nynäshamns ångbryggeri och Ängöl i Kalmar iallafall. Bötet barley wine från Nynäshamn har sålts på Bolaget i över 10 år och eftersom det är en liten årgångsbryggd så ändras etiketten varje år, men i flera år såldes drycken utan problem för de drickande med en liten roende sjöman i en eka. Numera är sjömannen borta och ekan står och guppar i vattnet för sig själv.

n

Bötet Barley Wine har fått sitt namn från den udde som Järflottaborna använde för att ro mellan ön och fastlandet. Barley Wine är en stark engelsk öltyp som uppkom under 1700-1800 tal. Tre olika sorters karamellmalt ger ölet en stor maltighet och den 7 månader långa tanklagringen ger en fin balans. Som alla våra öl är den opastöriserad – och bryggd med omsorg och kärlek.

STARKÖL
Alk: 9,1 vol% 25 CL

Bötet Barley Wine

2014

EN VÄLLAGRAD
BARLEY WINE MED INSLAG AV
FRUKT, KARAMELL, FIKON OCH
STOR MALTIGHET.
KYNFUTES VID 14-16°C

NYNÄSHAMNS ÅNGBRYGGERI

Bryggd och tappad av NYNÄSHAMNS ÅNGBRYGGERI, Sverige
Konsumentkontakt: 08-52021213, www.angbryggeri.se

Ingredienser: Kornmalt (fyra sorter),
honung, rörsocker, humle (tre sorter),
jäst och friskt vatten

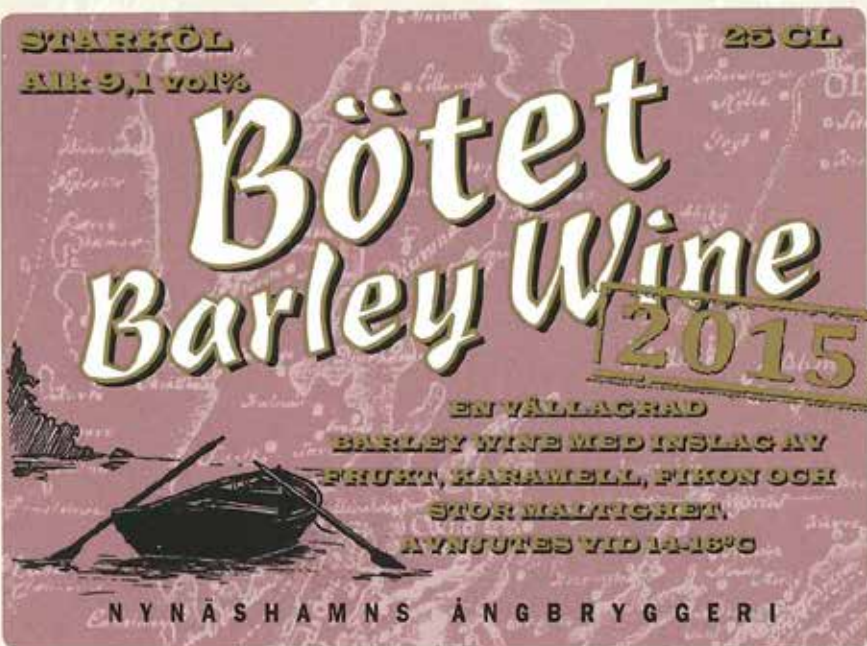
Sisältää ohramallasta
Contains malted barley

7 135001 164028 7

BÄST FÖRE: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 | 2019 2020 2021

n

Bötet Barley Wine har fått sitt namn från den udde som Järflottaborna använde för att ro mellan ön och fastlandet. Barley Wine är en stark engelsk öltyp som uppkom under 1700-1800 tal. Tre olika sorters karamellmalt ger ölet en stor maltighet och den 7 månader långa tanklagringen ger en fin balans. Som alla våra öl är den opastöriserad – och bryggd med omsorg och kärlek.

STARKÖL
Alk: 9,1 vol% 25 CL

Bötet Barley Wine

2015

EN VÄLLAGRAD
BARLEY WINE MED INSLAG AV
FRUKT, KARAMELL, FIKON OCH
STOR MALTIGHET.
KYNFUTES VID 14-16°C

NYNÄSHAMNS ÅNGBRYGGERI

Bryggd och tappad av NYNÄSHAMNS ÅNGBRYGGERI, Sverige
Konsumentkontakt: 08-52021213, www.angbryggeri.se

Ingredienser: Friskt vatten, Kornmalt (fyra sorter),
honung, rörsocker, humle (tre sorter),
jäst. Sisältää ohramallasta

Sisältää ohramallasta
Contains malted barley

7 135001 164028 7

BÄST FÖRE: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 | 2019 2020 2021

Kanske har han bordat ett större skepp och åkt till ett fjärran land, kanske har han gått i land för gott för att njuta av goda drycker med trevliga vänner eller i värsta fall så har han fallit överbord. Hoppas att han var bra på att simma i så fall för han hade ingen flytväst på sig och hoppas att han inte druckit en endaste droppe av Bötet, för den är riktigt stark, runt 9 %.

Det är inte bara inhemska bryggerier som granskas. För en del så är inte Sverige en så stor marknad, så det är inte värt att slå sig in på den, andra vill gärna etablera sig här och då gäller svensk lag. Några har klarat sig med att sätta klisterlappar över det förbjudna motivet, vilket i sig inte är så snyggt. Men väl hemma kan man återskapa originalet. Detta hände bl a för ryska AF brew vars hyllningsöl till Stephen Kings film the Shining ansågs för hemsk eller uppvigla våld. Ja, just det, det var de här två tvillingflickorna och det är ju barn vilket inte ska försköna öldrickandet. Fast i det här fallet hade nog både barn och de flesta vuxna avskräckts och tagit avstånd från just denna dryck iallafall som kallades Redrum (murder baklänges).

Danska Amager bryghus som skulle lansera sin Sinners serie i Sverige gjorde sig lite väl lustiga över det svenska systemet. På ölet Lust så var det en bystig kvinna i ett badkar som enligt Systemet anspelade på sex vilket är en av de synder som inte får förekomma. Amager censurerade helt enkelt bilden med en svart rektangel med ordet censur på. Detta gillades inte heller, men var väl kanske mer ett skämt från danskarnas sida. Till slut svartmålades hela bilden och etiketten släpptes igenom.

Det finns så klart massor av mer historier i ämnet som inte får plats här, vissa är lustiga andra är bara konstiga. Om ett litet bryggeri blir tvungen att ändra på sina etiketter för att blidka systembolagets kontrollanter, så kan det medföra en merkostnad som kan vara svår att ta, men för oss samlare kan det vara guld värt och en raritet att värna om.

Claes Svensson

Bryggeriklubben

...tackar
för pengagåvan
i från...

Swen Stockhaus

**CARNEGIE
PORTER**

Est. 1823

bör ej saknas i
någon speceriaffär!

I lager hos:

A.-B. Nya Bryggeriet i Borås
Tel. namnanrop Nya Bryggeriet eller 174 05.

**Priser
från
förr**

PRISLISTA

in
Borås. Specerihandlarsförening
Stilla Kåpmanförening, Specerihandl.

Nr 5. Den 12 juli 1944.

Apotekarnes
VATTENFABRIK

SERVERAS AVKYLD
FÖRVARAS LIGGANDE

SOCKERDRICKA

BORÅS

TELEFON 10067

Läskedrycker:

Vatten,	pr st. 0.27	duss. 3. —
Sockerdricka,	pr st. 0.29	duss. 3.27
d:o, 400 gr.	pr st. 0.32	duss. 3.65
Lemonader,	pr st. 0.29	duss. 3.27
Pommac,	pr st. 0.35	duss. 4.04
Tonic Water,	pr st. 0.35	duss. 4.04

Öl:

Klass II, under 12 fl., pr fl.	0.33
d:o, pr duss.	3.84
Klass I, pr duss.	2.15
Klass I, under 12 fl.	0.19
d:o, i 5 liter, pr fl.	1.15
d:o, i 10 liter, pr fl.	2. —

Apotekarnes Vattenfabrik
BORÅS

Välkända
Tillverkningsrekommenderas
i herrar speceristers välviliga
åtanke.

TELEFONER:
100 67 & 117 70

KLASS II

Julöl

Innehåller sockerlös.

Aktiebolaget
NYA BRYGGERIET
I BORÅS

*Sandwalls
Ångbryggeri*

rekommenderar sina förstklassiga
tillverkningar av

Maltdrycker

Mineralvatten

Läskedrycker

Telefon: Namnanrop "Sandwalls"

Nyas

Maltdrycker

Mineralvatten

Bordsvatten

Läskedrycker

Svaqdricka

REKOMMENDERAS

Telefon: Namnanrop

NYA BRYGGERIET

Södra torget i Borås Runt 1960-70 Bryggeriet
Låg ca 100 m från denna sidan av lastbilen
Slogan var

HÄR KOMMER SANDVALLS GODA DRYCKER

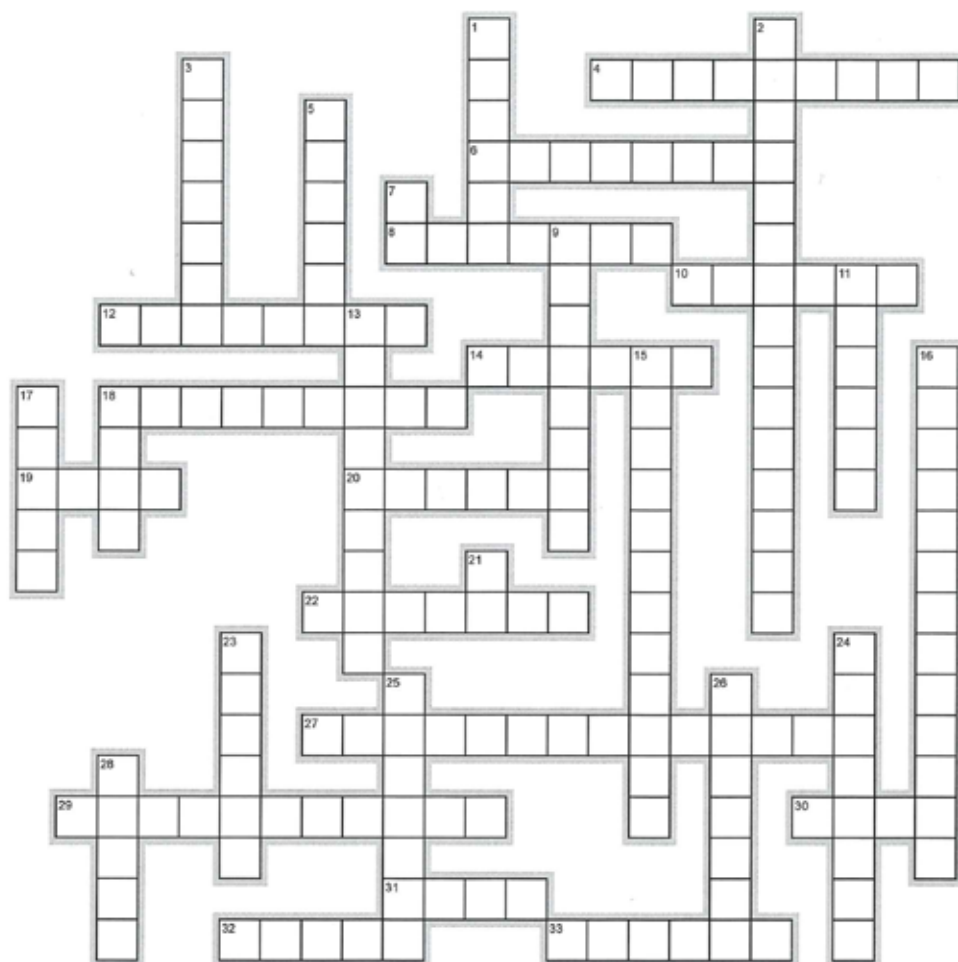

Nya Startade 1898 av Anders Spakare drev det
till 1929 då Nässjös Bryggeri köpte upp det fram
till 1944 då Sandwalls köpte det Bilen användes
någon gång under 1930 talet

Bryggeriklubbens decemberquiz

Claes Svensson

EclipseCrossword.com

Across

- 4. är pilsner och lager
- 6. Bryggeri med sejdel som varumärke
- 8. Brunn i södra Sverige
- 10. Svart dryck
- 12. Nuvarande ordförande
- 14. Sysslar SÖF med
- 18. ölgud
- 19. Närbesläktad med öl, gjord på honung
- 20. Gjorde en blå öl
- 22. En ölburkstyp
- 27. Renlighetslag från 1516
- 29. Nynäshamn
- 30. Är weissbier och witbier gjort på
- 31. Dra ur malten

- 32. Apelsinläsk
- 33. Håller kolsyran kvar i flaskan

Down

- 1. Mat och malt i Skaraborg
- 2. samlarförening
- 3. underlägg på engelska
- 5. Göteborgsbryggeri med många suröl och gin
- 7. Efter för många pints kan du bli detta i huvudet
- 9. Ale och stout är
- 11. Falcon till utlandet
- 13. Huserar i Sundbybergs köksbryggeris gamla kyrka
- 15. Innan Krönleins
- 16. Affär med gröngul skylt
- 17. En av ingredienserna i öl
- 18. Sorts Tuborg
- 21. Three Towns
- 23. Färöiskt bryggeri
- 24. Breweriana är vårt stora...
- 25. En plastflasktyp
- 26. Gammal Hammarbyspelare med eget öl från St Eriks bryggeri
- 28. Kalmar bryggeri

Samlarprofilen

Medlemsprofil nr 1

Foto: Claes Svensson

Vi vill presentera våra medlemmar i Bryggeriklubben och först ut är vår nyblivne redaktör för medlemsbladet som har tagit sig tid att svara på profilfrågorna. Han berättar bl a om ett kanonunderlägg och kanske sitter han och njuter i mörkret av en källarlagrad Falcon gammelbryggd.

Vad heter du?

Anders Forsell.

Var bor du?

Skogsmossen - mellan Örebro och Arboga.

Hur länge har du samlat på breweriana?

Började 1998.

Varför startade du med samlandet?

Jag har länge varit intresserad av öl med ölprovning och likanande. 1998 fick jag en idé att skriva en ölbok vilket resulterade i att jag besökte alla Sveriges bryggerier som fanns 1998, 28 stycken. Under denna resa fick jag en del gåvor som blev grunden till mitt samlande. Samma år flyttade jag till ett hus som hade en

fantastisk vind där jag kunde inreda en pub. Så kombinationen föremål och plats att ha föremål uppstod och jag var fast i samlandet.

Hur länge har du varit medlem i Bryggeriklubben?

2014.

Vilka är dina samlarintressen?

Till att börja med samlade jag allt inom breweriana, bland annat sparade jag alla ölflaskor som jag drack vilka utgjorde väggpyrdnad i min pub. När jag efter fyra år flyttade till ett annat hus flyttade jag förvisso med allt men hade ingen plats för dem. Då tog jag beslutet att bara samla på en sak. Mitt val föll på ölunderlägg. Det är något visst med ölunderlägg. Ett bruksföremål å ena sidan, något "värdelöst" å andra. Samtidigt tycker jag om bild och design, något som ett ölunderlägg kombinerar. En liten begränsad yta som ska göra reklam och locka till merköp. Jag samlar hela världen även om Sverige naturligtvis är huvudsamlingen.

Vilket samlarobjekt är din ögonsten?

Old Canon Beer från Karlskoga kommer alltid vara det bästa. Jag kommer från staden och jag fick det av min far. Mitt första ölunderlägg.

Bästa samlarminne?

Det är nog alltid när man gör oväntade fynd. Har ett flertal såna fina minnen.

Hur mycket tid lägger du ner på ditt samlande?

Minst 3 timmar i veckan.

Vad är det bästa respektive det svåraste med att samla breweriana?

Det bästa är när man får göra fynd. Det svåraste är när man vet om ett underlägg men det finns ingen väg till att få dem.

Vilka 3 favoritdrycker tar du med dig till en öde ö?

Aass Amber - ölet som fick mig att bli intresserad av öl.

Flensburg Gold - så att jag alltid har en törstsläckare.

Falcon gammelbryggd - när kvällarna blir lite kalla.

Vilket är ditt bästa råd till andra samlare?

Man kan inte få allt. Begränsa samlarområdet så blir det lättare och inte lika frustrerande.

Vi tackar Anders för att han tagit sig tid att svara på frågorna och håll utkik i emailen för det är kanske du som får äran att vara nästa medlemsprofil.

Lite kort om...

KÄLLEFALL

En pionjär bland mikrobryggerierna.

Återfanns i det gamla AGA-huset i Tidaholm.

Startade 1994 och var verksamt till år 2000.

Startades av Jeff Bork och Anders Thunström.

Utrustningen köptes 1993 från Turtle Brewing i England.

Bryggverket var på 2000 liter de två första åren. Därefter köptes ett bryggverk på 4000 liter.

Årsproduktionen låg runt 125 000 liter.

Bryggde bara ale.

Använde endast humlekottar i bryggningen, inga pellets.

Målsättningen var att brygga "real ales"

Två bryggdagar i veckan var rutin.

Påsk- och julöl exporterades även till Finland.

Källefalls Pale Ale

En fruktig, aromatisk ale med stor beska.

Skarabôrjar'n

En mjuk och len maltdominerad ale. Fanns också som folköl.

Bryggde också bland annat:

Källefall Brown Ale

Mjölner

Tidholms Original

Anders

Bryggerier på Färöarna

Färöarna är ett par klippor som ligger ute i Nordatlanten som egentligen tillhör Danmark, de styr dock det mesta själva. Det bor nästan 50 000 människor på öarna och det sägs att fåren är dubbelt så många. Färöarna betyder dessutom Färöarna om vi skulle översätta det till svenska. Annars sysslar man mest med fisk på de karga öarna. Laxodlingar ligger tätt i vikarna. Det finns också två stycken aktiva bryggerier som producerar öl, vatten och läsk. Det fanns ett tredje ända fram till mitten av 00-talet. Men mer om det lite senare.

Under nästan hela 1900-talet så rådde det en alkoholransonering och öl kunde bara köpas på speciella klubbar. Folk bildade föreningar eller slutna sällskap och lämnad in sina

ransoneringskort till föreningen som sedan kunde inhandla alkoholhaltiga varor. I början på 90-talet så avskaffades ransoneringen och Rusdrekkaöla öppnades, Färöarnas egna Systembolag. Först var tanken att Posten skulle ansvara för alkoholförsäljningen för det var de som distribuerade dryckerna runt på öarna. Hursomhelst i samma veva som Rusen, som bolaget kallas i folkmun, öppnade fick de 2 dåvarande bryggerierna möjlighet att sälja sina drycker på sina bryggerier. Någon slags gårdsförsäljning alltså, vi får väl se om vi svenskar får uppleva det i vårt avlånga land.

Bryggerierna som hade verksamhet vid den här tiden var Restorffs i huvudstaden Torshavn och Föroya bjór i Klaksvík.

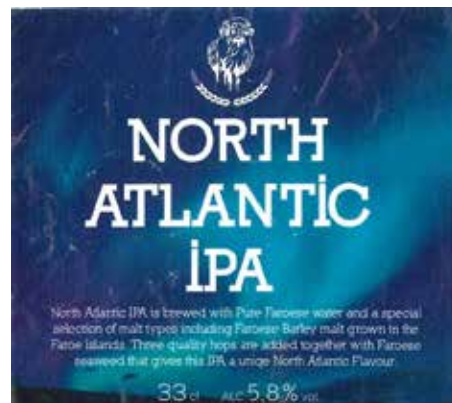
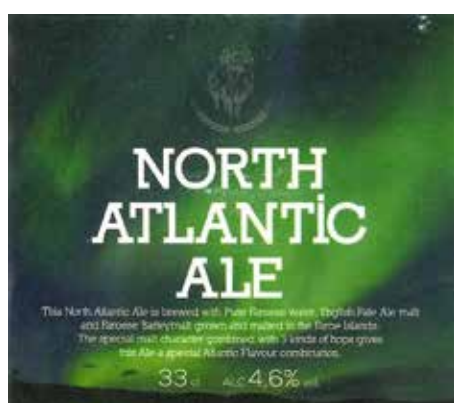
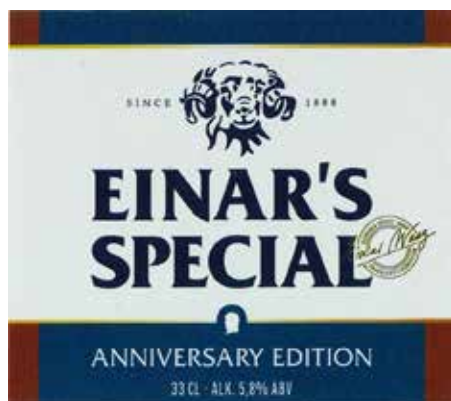
Restorffs etablerades redan på mitten av 1800-talet av en tysk bagare som flyttade till ö-gruppen. Det sägs ju att baka bröd och brygga öl är nära släkt med varandra så det passade ju bra. Bryggeriet höll på med sin verksamhet i mer än 150 år och var faktiskt ett av de äldsta bryggerierna i hela Danmark och hela tid-

en var det samma familj som var ägare. Till slut så var dock sagan all och familjeföretaget gick i graven. Som tidigare nämnts upphörde verksamheten i slutet av 00-talet. En del av öl märkena levde ändå vidare tack vare Föroya bjór.

Føroya bjør har sin bas i Klaksvík. Detta är också ett familjeföretag med anor från slutet av 1800-talet startat av Símun í Vági och bryggeriets symbol är ett inte helt oväntat ett får. Nu är det sonsonen Einar Waag som bestäm-

mer över produktionen. Om du smakar på t ex en Slupp eller Gull så märker du att de inte är så märkvärdiga egentligen, ganska traditionella drycker som är närbesläktade med sina danska kusiner.

Om du däremot är intresserad av mer nyskapande smaker så är det till öarnas andra aktiva bryggeri du ska vända dig till. Okkara, som betyder vår, startades 2010 av några våghalsiga ölälskare som ville göra öl på ett annorlunda sätt. Bryggeriet ligger på en av de vackraste ställena man kan ha ett bryggeri, en grön klippa med utsikt över hela Atlanten. Bara en timmes promenad från Torshavn över de gröna kullarna. Det går bussar dit också som man kan åka med om man bara lär sig lite tålamod för de verkar åka lite som de själva vill. Klart att det kan

storma en del på vägen, det sägs att en av de vanligaste orsakerna att får förolyckas är att de blåser ner i havet, men då kan man sätta sig i bryggeriets tap room och dricka en Kaffestout.

Är du ute efter ett inhemskt guldkorn så kan du därefter prova en Rinkusteinur som har vörtkokats med porösa Färöiska stenar, vilket ger en speciell smak. Okkara har också samarbetat en del med Mikkeller och resultatet blev Gullhorn som bl a kan avnjutas i Mikkellers nyöppnade bar på partygatan i Torshavn.

Förutom Mikkellers ställe så finns det en irländsk pub med ok utbud, men det trevligaste stället är kanske isländska Borgs bryggeri tap room som är värt ett besök. Annars är utbudet ganska litet, men smyger man runt i gränderna så kan det dyka upp en gammal föreningslokal från för i tiden där man kan slå sig ner och börja snacka med den trevliga lokalbefolkningen.

Blir du sugen på att åka hit och uppleva de färöiska bryggerierna själv så går det regelbundet flyg med Atlantic Airways från Köpenhamn och Skottland eller om du vill åka båt så går den varje torsdag från Hirtshals på norra Jylland. Det tar 36 timmar, men det är också ett äventyr.

Claes Svensson

Føroya Bjør

Okkara

Till minne

PER SÖDERBERG

vår vän och mångåriga samlarkollega i Göteborg har efter en mycket kort sjukdomsperiod i covid lämnat oss. Tyvärr kunde han inte delta i de senaste mötena men intresset sviktade aldrig och nu får sonen Torbjörn föra fanan vidare. Per blev 80 år gammal.

HARRIET TUBMAN

ett namn som klingar bekant för ett fåtal svenskar. Desto mer känd i sitt hemland USA, född som slav i Maryland 1822 och likt många av sina svarta medmänniskor i dåtidens Amerika präglad av umbäranden genom livet, misshandlad, slagen och utnyttjad. 1847 rymde hon från sin ägare och hamnade så småningom i Philadelphia varifrån hon snart återvände till Maryland för att hjälpa sin familj och andra slavar att fly.

Under det amerikanska inbördeskriget på 1860-talet fick hon anställning av nordstaterna, först som kock men övergick till att bli spion och befrielsekämpe. Med sin "underjordiska järnväg" medverkade hon till att många svarta befriades från slaveri och hon ledde till och med ett anfall för mer än 700 slavar fritogs. Efter kriget kämpade Harriet starkt för kvinnornas frigörelse och var en stark och ledande medlem av suffragett-rörelsen som till sist fick igenom kvinnlig rösträtt i USA 1920, 7 år efter Tubmans död.

För att hylla 100-årsminnet av detta genombrott i politiken beslutade därför Barack Obama under sin tid som president att 2020 skulle 20-dollarssedeln bytas ut, där USA:s sjunde president tillika slavägaren Andrew Jackson skulle ersättas med en bild på de första icke-vita personen. Men som vi alla känner till hade den nuvarande presidenten Donald Trump inte mycket tillövers för sin företrädares beslut i någon fråga, och utbytet har skjutits på framtiden och kommer nu tidigast att genomföras 2028.

Denna historia har Klövsjö Gårdsbryggeris grundare Jan Zakrisson fångslats av och han bestämde sig för att på sitt eget vis hylla Harriet Tubman, genom att brygga en Imperial Stout med namnet "*Black Respect*", en "*En Imperial Stout, bryggd i den mörkaste vinternatten under den kallaste perioden. Basmalt och mörkaste karamell, rostat korn, chokladmalt och lite bryggsocker.*" med bryggarens egna ord. Respektingivande 12 procent.

Rikard

